

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.

- ректор Одеської національної академії харчових технологій,
д. т. н., професор (голова редакційної колегії)

Трішин Ф.А.

- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи,
к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)

Дец Н.О.

- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент

Корнієнко Ю.К.

- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент

Кручек О.А.

- начальник відділу контролю якості та сертифікації,
к. т. н., доцент

**Мураховський
В.Г.**

- директор Навчально-методичного центру забезпечення
якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент

Сярова А.С.

- методист Навчально-методичного центру забезпечення
якості вищої освіти

**Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції
«Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників.
Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть
учасники.**

комунікативного повідомлення) про ті дії, які призвели до потрібного результату, і про тих, які унеможливили його досягнення».

Студент як джерело зворотного зв'язку дозволяє оцінити ясність викладу, темп подачі інформації викладачем, доступність інформаційних або бібліотечних ресурсів. Але і сам викладач стає джерелом зворотного зв'язку, коли в його наміри входить самостійний збір інформації, отриманої шляхом зворотного зв'язку в ході його власного щоденного освітнього досвіду, з метою рефлексії і саморозвитку.

Проте реакція реципієнта на результати зворотного зв'язку може бути різною, так як порушується його емоційна сфера. У зв'язку з цим у одержувача зворотного зв'язку може виникнути або почуття задоволення внаслідок підтвердження «позитивного образу», або стрес, руйнування внутрішньої рівноваги, або активізація механізмів психологічного захисту (заперечення, виправдання причин, відхід від ситуації, агресія та ін.).

У досягненні успіху у навчанні студента зацікавлені всі сторони навчального процесу. Тому, основним завданням є знаходження «золотої» середини, при якій взаємодія викладача та студента буде успішною та плідною.

УДК 371.39

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»

М.Л. Орлова, І.В. Крупіца, О.К. Гілко

Освітній процес у сучасних закладах вищої освіти передбачає використання різноманітних методів навчання студентів, а до важливих задач викладачів, окрім інформаційного наповнення навчальних дисциплін, належить вибір найбільш ефективних з них. Визначні педагоги Ісаак Лернер та Михайло Скаткін у своїй класифікації виділили наступні методи навчання: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемного викладання, евристичний (частково-пошуковий), дослідницький. У даній класифікації важливою є послідовність, у якій називаються методи, оскільки від інформаційно-рецептивного до дослідницького методу зростає ступінь самостійності навчальної діяльності студента (учня) та застосування творчого мислення. Лише два останні методи належать до групи продуктивних, оскільки передбачають отримання знань у результаті власної дослідницької та творчої діяльності.

Успішна професійна діяльність в сучасних умовах вимагає від будь-якого працівника вміння самостійно отримувати актуальну інформацію, аналізувати її, розв'язувати задачі та вирішувати проблеми. Особливо це стосується сфери туризму, яка динамічно розвивається, має тісні зв'язки з іншими сферами соціальної і економічної діяльності, використовує новітні інформаційні технології. Більшість компетенцій з переліку компетенцій випускника, який

наведено у «Стандарті вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (далі Стандарт) передбачають вміння майбутніх працівників туристичної сфери самостійно і творчо мислити, а також діяти. Наприклад, інтегральна компетентність Стандарту означає здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов [1]. Зрозуміло, що набуття такої компетенції випускниками спеціальності 242 «Туризм» можливе лише за умови активного використання дослідницького методу навчання - методу, при якому суб'єкти навчання виступають у ролі дослідників, тобто самостійно виокремлюють та визначають проблему, формулюють гіпотезу, знаходять методи розв'язання, виходячи з відомих даних; аналізують, порівнюють та оцінюють отримані результати, роблять висновки й узагальнення, усвідомлюють провідні поняття й ідеї, а не отримують їх готовими. Метод спрямований на засвоєння суб'єктами навчання усіх етапів пізнання. Таким чином, процес будь-якого дослідження включає такі етапи: спостереження та вивчення фактів; постановку проблеми; висунення гіпотез; складання плану; реалізація плану; опис розв'язку проблеми та його обґрунтування; перевірка розв'язків (результатів); практичні висновки про можливість застосування отриманих результатів.

Навчання студентів спеціальності 242 «Туризм» у Одеській національній академії харчових технологій здійснюється на базі кафедри туристичного бізнесу та рекреації, що входить до складу факультету технології вина та туристичного бізнесу. Студенти спеціальності «Туризм» ОНАХТ поступово опановують дослідницький метод навчання. Протягом першого року навчання вони виконують індивідуальні науково-дослідні завдання, які є однією з форм роботи при вивченні більшості навчальних дисциплін, особливо циклу професійної підготовки. Крім того, освітньо-професійна програма «Туризм» бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти студентів ОНАХТ містить компоненти, що передбачають використання саме дослідницького методу - курсові роботи. Завдяки такому послідовному використанню дослідницького методу студенти готуються до виконання своєї головної дослідницької праці - дипломної роботи. Велика увага приділяється вибору тем дипломних робіт, враховуються інтереси та захоплення, досвід професійної діяльності у сфері туризму, специфіка діяльності підприємств і організацій, на яких відбувалась практична підготовка студентів. Перевага надається вирішенню задач, пов'язаних з Одеським регіоном, а також дотичних до гастрономічного та винного туризму, оскільки викладачі кафедри туристичного бізнесу та рекреації ОНАХТ задіяні у реалізації проекту Європейського Союзу «Дороги вина та смаку», який реалізується у рамках більш масштабного проекту «Підтримка системи географічних зазначень в Україні».

Вище мова йшла лише про застосування дослідницького методу у індивідуальній роботі студентів. Але ж професійна діяльність наразі все більше потребує умінь працювати в команді та спільно вирішувати задачі та проблемні ситуації. Підготувати студентів спеціальності 242 «Туризм» ОНАХТ до цього аспекту професійної діяльності допомагає використання одного з підвидів дослідницького методу навчання - методу проектів (Project-Based Learning). Він передбачає роботу над проблемою не одного студента, а групи студентів, а також отримання певного кінцевого продукту. Функціонування наукових студентських гуртків створює оптимальні умови для роботи над проектами та застосування даного методу. З метою максимального охоплення різноманітних напрямків та аспектів туризму, їх на кафедрі туристичного бізнесу та рекреації створено декілька - «STT», «Гід-сомельє», «BestTour», «КвеСТуд», «Регіон-тур». Результати роботи учасників наукових студентських гуртків оцінюються на Пост-travel-фото-конкурсі, а також оприлюднюються на наукових студентських конференціях.

Література

1. Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 № 1068. Київ. 2018 рік. 18 с.

УДК 544.022.243:537.226.83

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ

Т.А. Ревенюк

Ми враховуємо, що світогляд людини багато в чому визначається сформованими у нього поняттями про картину світу, суспільства, мислення. Проблему розвитку професійного мислення вчені розглядають з розвитком відповідних понять і умінь. У поняттях закріплюються результати розвитку тієї чи іншої галузі науки. Не випадково наукове мислення часто називають понятійним. Виникнувши на якомусь етапі розвитку науки в формі відкриття або вихідної ідеї, поняття не залишається чимось застиглим, раз і назавжди даним. Для студентів актуально розвиток професійного технічного мислення. Таким чином, у своїй професійно-педагогічній діяльності необхідно розглядати процес формування професійного технічного мислення студентів як процес засвоєння і оволодіння студентами відповідних понять.

Практика роботи показує, що роз'єднаність і громіздкість викладу навчальних дисциплін загально професійного і спеціального циклу, призводить до того, що частину знань і умінь студенти не можуть переносити з однієї дисципліни в іншу, а також ефективно використовувати їх на виробничих практиках, при виконанні курсових і дипломних робіт. Тому завдання вдосконалення процесу формування професійних знань і умінь з акцентом на

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Про проблеми формування соціальної відповідальності майбутнього фахівця А.О. Соловей, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька.....	184
Вибір варіативної компоненти в навчальних планах підготовки студентів в умовах реалізації закону «Про вищу освіту» І.М. Агєєва, Ю.В. Дьяченко, Є.М. Коренман.....	186
Використання інструментів маркетингу у системі менеджменту якості закладу вищої освіти О.А. Кручек, С.А. Памбук, О.В. Аксюта.....	189
Психогігієна у структурі особистісного розвитку майбутніх фахівців спеціальної освіти І.О. Шишова.....	191
The development of professional competence of future philologists in the institutions of higher education S. Perova.....	194
Методика підготовки студентів до олімпіади з Рекреалогії І.С. Калмикова.....	197
Вища освіта у контексті її реформування П.Г. Давидов.....	198
Аналіз основних об'єктів оптимізації навчального процесу в академії А.П. Ліпін, І.М. Шипко.....	201
Роль лекцій в якісному засвоєнні студентами матеріалу що вивчається А.П. Ліпін.....	203
Ефективна комунікація студента та викладача - запорука успіху у навчанні Т.А. Кулаковська.....	205
Дослідницький метод навчання студентів спеціальності «Туризм» М.Л. Орлова, І.В. Крупіца, О.К. Гілко.....	206
Методика розвитку професійно-технічного мислення у студентів Т.А. Ревенюк.....	208
Шляхи забезпечення якості вищої освіти в медичних вузах О.В. Кірсанова, М.Г. Борозенець.....	210
Лабораторний практикум - невід'ємна складова частина навчального процесу О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун.....	213
Щодо проблеми формування творчого мислення у студентів інженерних спеціальностей І.С. Лар'яновський.....	214
Основні мотиватори до навчання студентів медичних факультетів, які навчаються на старших курсах М.О. Ярцева.....	215
Ситуаційно-рольова гра в вивченні Пропедевтичної педіатрії О.В. Соляник.....	216
Використання методів симуляційного навчання при підготовці майбутніх педіатрів Ю.Г. Резніченко, О.М. Гиря, О.М. Лебединець, А.В. Каменщик, М.О. Ярцева, Н.І. Чудова.....	218